De Verloren Hoek, groene en gezellige wijk

De wijk op het einde van de Carmersstraat behoort al sinds de 14de eeuw tot het stedelijke gebied binnen de vestingen. Het landschap is hier open en groen. De naam 'Verloren Hoek' verwijst naar de ligging van de buurt, ver van het drukke stadscentrum. Twee windmolens zijn hier de blikvangers. Twee nabijgelegen musea (Bruggemuseum-Gezelle en Bruggemuseum-Volkskunde) vervolledigen het plaatje.

②

Guido Gezelle (1830-1899) is de belangrijkste dichter in het 19de-eeuwse Vlaanderen. Zijn poëzie met sterk katholieke inslag verrast door de breuk met de toenmalige literaire en culturele conventies.

Gezelle wordt geboren in Brugge en woont zijn hele leven in West-Vlaanderen. Verschillende gebouwen hier in de buurt getuigen nog van zijn aanwezigheid. In de Rolweg staat het geboortehuis van Guido Gezelle, zijn vader werkt hier als hovenier.

Het gebouw herbergt nu al jaren een museum. De herinrichting van het Bruggemuseum-Gezelle in 2011 houdt bovenal de herinnering levend aan de dichter Guido Gezelle, met aandacht voor zijn taalspel en -studie en zijn invloed op latere dichters.

Dit is tot op de dag van vandaag een arbeidersbuurt. Elk jaar op 1 mei, de Dag van de Arbeid, vertrekt hier 's ochtends een fanfare met de deelnemers van de wijk aan de optocht in de stad. De Verloren Hoek is in Brugge ook bekend door de jaarlijkse bruisende buurtfeesten tijdens de zomer.

③

De tuin van Bruggemuseum-Gezelle

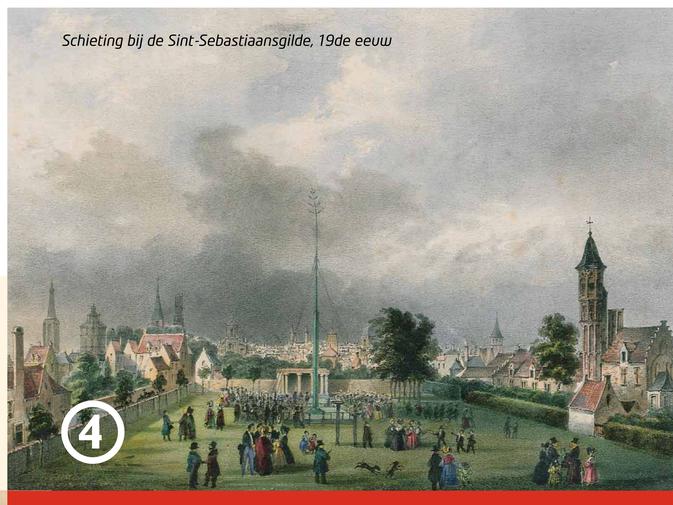

Schieting bij de Sint-Sebastiaansgilde, 19de eeuw

④

De twee Brugse schuttersgilden, actief vanaf de 14de eeuw, genieten grote faam.

De Sint-Sebastiaansgilde huist sinds de 16de eeuw in de Carmersstraat, in een gebouw dat bekroond wordt met een sierlijk torentje. Onder hun leden tellen zij heel wat voorname lieden. De Britse koning Karel II en, veel recenter, Queen Elisabeth zijn er twee van.

Vlakbij in de Stijn Streuvelsstraat is de Sint-Jorisgilde gevestigd.

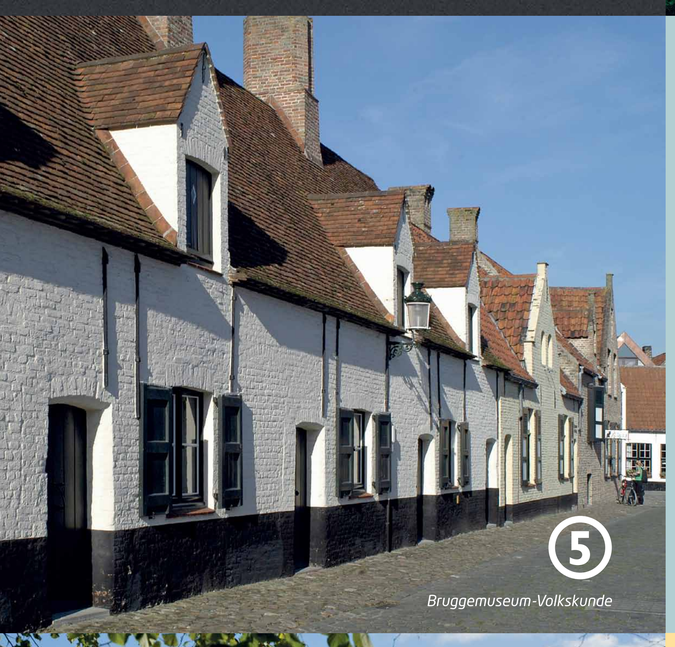

⑤

Bruggemuseum-Volkskunde

⑥

Het gezellige Bruggemuseum-Volkskunde in de Balstraat toont dagelijkse gebruiksvoorwerpen in interieurs van weleer. Museumkat Aristide voelt zich hier al jaren thuis.

De buurtfeesten gaan hier meer dan 60 jaar terug. De wijkburgemeester en -burgemeesteres zijn er de boegbeelden van.

①

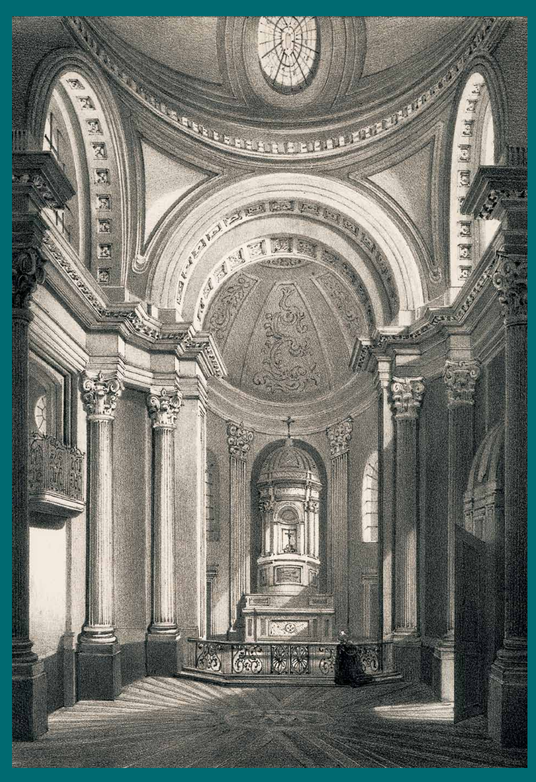

In de 17de eeuw is de positie van veel rooms-katholieken in Engeland moeilijk. Hun dochters kunnen terecht in het Engels Klooster in de Carmersstraat. In de 18de eeuw vervolledigt een barokke koepelkerk dit gebouwencomplex. Veel later wordt Guido Gezelle er directeur, het klooster is ook zijn sterfplaats.

Tot in de 19de eeuw staan er een dertigtal molens op de Brugse vestingen. Dan verdwijnen ze een voor een, de stoommaalderijen nemen immers hun taak over. De Sint-Janshuismolen blijft als enige bewaard op zijn oorspronkelijke plaats.

De Bonnechieremolen wordt, evenals de twee molens verderop, overgebracht van elders. De molens hebben een grote historische en monumentale waarde.

⑦

Le "Verloren Hoek", un quartier vert et tranquille

Le quartier du bout de la *Carmersstraat* fait partie, depuis le XIVe siècle déjà, du domaine municipal. Ici, le paysage est vert et dégagé. Son nom '*Verloren Hoek*', ce qui veut dire coin perdu - évoque la situation du quartier, loin du centre-ville agité. C'était, et c'est toujours d'ailleurs, un quartier d'ouvriers. Chaque année, au petit matin du 1er mai, fête du travail, il voit partir la fanfare regroupant les participants du quartier au cortège urbain. A Bruges, le *Verloren Hoek* est aussi connu, en été, pour ses joyeuses fêtes annuelles de quartier. Les 'bourgmestres' ① en sont un peu les figures de proue.

Guido Gezelle (1830-1899) est le plus célèbre poète flamand du XIXe ②. Sa poésie - aux forts accents catholiques - surprend parce qu'elle rompt avec les conventions littéraires et culturelles de l'époque. Gezelle, qui est né à Bruges, n'a jamais quitté la Flandre occidentale. Divers bâtiments du quartier témoignent encore de sa présence.

Sa maison natale se situe dans le *Rolweg* ③, où son père travaillait comme jardinier. Depuis des années, ce bâtiment abrite un musée (*Bruggemuseum*-Gezelle). Le réaménagement du musée Gezelle de Bruges en 2011 permet de garder son souvenir très vivant : son apprentissage et sa maîtrise des langues, l'influence qu'il eut sur les poètes ultérieurs...

Les deux guildes d'arbalétriers de Bruges, qui remontent au XIVe siècle, jouissent d'une grande réputation. La *Sint-Sebastiaansgilde* ④ trouve refuge depuis le XVIe siècle dans un bâtiment rehaussé d'une petite tour décorative, *Carmersstraat*. Elle compte d'ailleurs de nombreux membres de haut rang, dont le roi Charles II d'Angleterre et plus récemment la reine Elisabeth. La *Sint-Jorisgilde* se trouve quant à elle à deux pas dans la *Stijn Streuvelsstraat*.

Le charmant musée du folklore de Bruges (*Bruggemuseum-Volkskunde)*, que l'on peut trouver dans la *Balstraat* ⑤, expose des objets usuels quotidiens des intérieurs d'autrefois. Depuis des années, Aristide, le chat du musée ⑥, s'y sent tout à fait chez lui.

Jusqu'au XIXe siècle, une trentaine de moulins garnissaient les remparts de Bruges ⑦. Puis ils disparurent un par un, au profit des minoteries à vapeur. Le *Sint-Janshuismolen* (moulin Saint-Jean), qui en est le dernier vestige, est toujours à sa place d'origine. Les autres moulins de Bruges proviennent d'ailleurs.

Das „Verloren Hoek", ein ruhiges und grünes Viertel

Bereits seit dem 14. Jahrhundert gehört das Viertel am Ende der Carmersstraat zum Stadtgebiet. Das Landschaftsbild ist hier grün und weitläufig. Sein Name - '*Verloren Hoek*', was so viel wie Verlorenes Eck bedeutet, spielt auf die Lage des Viertels, weit weg vom belebten Stadtzentrum an. Es war und ist noch immer ein Arbeiterviertel. Jedes Jahr, am frühen Morgen des 1. Mai, dem Tag der Arbeit, ertönt von dort der Fanfarenzug um mit den Teilnehmern des Viertels zur Kundgebung in die Stadt ziehen. In Brügge ist das *Verloren Hoek* vor allem auch für seine fröhlichen Stadtviertelfeste im Sommer bekannt. Die Bürgermeister der Stadtviertel ① dienen dann hier ein wenig als Gallionsfiguren.

Guido Gezelle (1830-1899) ist der bekannteste flämische Dichter des 19. Jahrhunderts ②. Seine stark katholisch geprägte Dichtkunst überrascht, da sie mit den literarischen und kulturellen Konventionen seiner Zeit bricht. Gezelle, in Brügge geboren, hat Westflandern nie verlassen. Verschiedene Gebäude des Viertels erinnern heute noch an ihn.

Sein Geburtshaus steht im *Rolweg* ③, wo sein Vater als Gärtner arbeitet. Seit Jahren ist in diesem Gebäude ein Museum (*Bruggemuseum*-Gezelle) untergebracht. Die Neugestaltung des Gezelle-Museums von Brügge in 2011 ermöglicht es, sein Vermächtnis lebendig zu erhalten: Das Erlernen und Beherrschen von Sprachen, den Einfluss, den er auf spätere Dichter hat...

Die beiden Gilden der Armbrustschützen von Brügge, die auf das 14. Jahrhundert zurückreichen, genießen ein hohes Ansehen. Die *Sint-Sebastiaansgilde* ④ ist seit dem 16. Jahrhundert in einem Gebäude in der *Carmersstraat* untergebracht, das mit einem kleinen Zierturm bestückt ist. Übrigens zählt die Gilde zahlreiche hohe Persönlichkeiten zu ihren Mitgliedern, darunter Karl II. von England und etwas aktueller Königin Elisabeth. Was die Sint-Jorisgilde angeht, so befindet sich diese nur wenige Schritte entfernt, in der Stijn Streuvelsstraat.

Im reizvollen Heimatmuseum von Brügge (*Bruggemuseum-Volkskunde)*, in der *Balstraat* ⑤ gelegen, werden Gebrauchs- und Einrichtungsgegenstände des täglichen Lebens von früher ausgestellt. Seit Jahren fühlt sich Aristide ⑥, die Museumskatze dort ganz wie zuhause.

Bis zum 19. Jahrhundert zieren um die dreißig Windmühlen die Befestigungsanlage von Brügge ⑦. Danach verschwinden sie eine nach der anderen, um dampfbetriebenen Mühlen Platz zu machen. Die *Sint-Janshuismolen*, das letzte Exemplar, steht noch immer auf ihrem alten Platz. Die andern Windmühlen von Brügge entstammen von anderswo her.

The 'Verloren Hoek', a green and convivial quarter

This open quarter, full of greenery, located at the end of *Carmersstraat* has been part of the city since the 14th century. Its name '*Verloren Hoek*' (Lost Corner) refers to its location, far away from the hustle and bustle of Bruges' busy inner city. This particular area has always been home to blue-collar workers. Every year, on May 1, a brass band, manned by locals, heads off from here to join the big Labour Day parade in the city. In Bruges, the *Verloren Hoek* is also noted for its annual, dazzling neighbourhood festival, which takes place during the summer. The neighbourhood lord mayor and lady mayoress ① have of old been presiding over the festivities.

Guido Gezelle (1830-1899) is Flanders' most important 19th century poet ②. His poetry, noted for its strong Catholic slant, was hailed by many as avant-garde for the way it managed to break through the literary and cultural conventions prevailing at the time. Gezelle was born in Bruges and spent his entire life in West-Flanders. Many a building in this area still pays homage to his presence here.

Guido Gezelle's actual birthplace is located on *Rolweg* ③, where his father used to work as a gardener. The building itself has been a museum for years. The *Bruggemuseum*-Gezelle, refurbished in 2011, first and foremost celebrates Guido Gezelle's life as a Poet, his skilful wordplay, his linguistics and the way he influenced many a latter-day poet.

The two Bruges' schuttersgilden (marksmen guilds) have lost nothing of their repute since they were set up during the 14th century. The *Sint-Sebastiaansgilde* ④ (St. Sebastian's Guild) has had its headquarters on *Carmersstraat* since the 16th century, in a building adorned by a graceful little tower. Its membership list certainly makes for impressive reading. The British King, Charles II, and, more currently, Queen Elisabeth are two of its illustrious members. The *Sint-Jorisgilde* (St. George's Guild) is located nearby, on *Stijn Streuvelsstraat*.

The convivial *Bruggemuseum-Volkskunde* (Museum of Folklore) on *Balstraat* ⑤ contains an impressive collection of old objects displayed in decors of yesteryears. Even museum cat Aristide ⑥ has felt part of the furniture here for years.

By the 19th century, the old Bruges rampart ⑦ numbered about 30 windmills. One by one they disappeared to make way for steam mills. The *Sint-Janshuismolen* (St. John's House Mill) is the only mill to still stand on its original site. The other mills in Bruges were relocated from elsewhere.

El 'Verloren Hoek", un barrio verde y acogedor

El barrio al final de la calle *Carmersstraat* pertenece al casco urbano desde el S. XIV. Aquí, el paisaje es verde y abierto. El nombre '*Verloren Hoek*' (rincón perdido) es una referencia a la ubicación del barrio, lejos del ajetreo del centro de la ciudad. Siempre ha sido un barrio obrero. Todos los años, el primero de mayo - el Día del Trabajo - sale desde aquí una banda con músicos locales para participar en la parada de la ciudad. En Brujas, el *Verloren Hoek* también es conocido por sus fiestas callejeras en verano, lideradas por el alcalde y la alcaldesa del barrio ①.

Guido Gezelle (1830-1899) es el poeta flamenco más importante del S. XIX ②. Fuertemente inspirada por su fe católica, la poesía de Gezelle sorprende porque rompe con las convenciones literarias y culturales de aquel tiempo. Nacido en Brujas, Gezelle vivió toda su vida en Flandes Occidental. Varios edificios en el barrio nos recuerdan su paso por estas calles.

En la calle *Rolweg* encontramos la casa natal ③ de Guido Gezelle, donde su padre trabajaba de jardinero. El edificio fue convertido en museo (*Bruggemuseum*-Gezelle) hace muchos años. La renovación del museo en 2011 evoca al poeta Guido Gezelle poniendo especial énfasis en su juego idiomático, sus estudios lingüísticos y su influencia en poetas posteriores.

Los dos gremios de arqueros activos en Brujas desde el S. XIV gozan de una fama internacional. Desde el S. XVI, el *Sint-Sebastiaansgilde* (gremio de San Sebastián) ④ tiene su sede en la calle *Carmersstraat*, en un edificio con una torre pequeña pero elegante. Entre sus miembros se encuentran muchos nobles. El rey británico Carlos II y mucho más recientemente la reina Elisabeth son dos de ellos. A sólo unos pasos, en la calle *Stijn Streuvelsstraat*, está la sede del *Sint-Jorisgilde* (gremio de San Jorge).

El acogedor *Bruggemuseum-Volkskunde* (museo del folclor) en la calle *Balstraat* ⑤ muestra objetos y utensilios de uso diario en interiores de antaño. El gato Aristide ⑥ se siente como en su casa desde hace muchos años.

Hasta el S. XIX se encontraban unos treinta molinos en el anillo de defensa alrededor de la ciudad ⑦. Con el tiempo, fueron desapareciendo uno por uno para ser sustituidos por los molinos a vapor. El único que se mantiene en su lugar de origen es el *Sint-Janshuismolen* (molino Sint-Janshuis). Los demás molinos en Brujas provienen de otros lugares.

BRUGGE WERELDERFGOEDSTAD
ERFGOEDCEL BRUGGE
Musea Brugge
Met steun van de Vlaamse overheid

Verantwoordelijke uitgever: Johan Coens, Stadssecretaris, Burg 12, 8000 Brugge
Afbeeldingen: © Openbare Bibliotheek Brugge, Guido Gezellearchief, www.gezelle.be, Cel Fotografie Stad Brugge, Stadsarchief Brugge, www.beeldbankbrugge.be, Marc Ryckaert, Musea Brugge. Erfgoedcel Brugge tracht alle auteursrechten te respecteren, wie desondanks meent rechten te kunnen laten gelden, gelieve contact op te nemen met Erfgoedcel Brugge.
Vertalingen: Taal-Ad-Visie

www.pk-projects.be